



Briselē, 2024. gada 14. oktobrī
(OR. en)

14480/24

ENV 997
CLIMA 356

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2024. gada 14. oktobris
Saņēmējs:	delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	14357/24 + COR 1
Temats:	Konvencija par bioloģisko daudzveidību (KBD): • gatavošanās KBD Pušu konferences 16. sanāksmei (COP 16) • gatavošanās KBD Pušu konferences 11. sanāksmei, kas vienlaikus ir Kartahenas protokola par bioloģisko drošību pušu sanāksme (COP–MOP 11) • gatavošanās KBD Pušu konferences 5. sanāksmei, kas vienlaikus ir Nagojas protokola par piekļuvi un ieguvumu sadali pušu sanāksme (COP–MOP 5) (Kali, Kolumbija, 2024. gada 21. oktobris–1. novembris) = Padomes secinājumi

Pielikumā ir pievienoti Padomes secinājumi par minēto tematu, kurus Padome apstiprināja savā 4050. sanāksmē, kas notika 2024. gada 14. oktobrī.

KONVENCIJA PAR BIOLOĢISKO DAUDZVEIDĪBU (KBD)

Gatavošanās KBD Pušu konferences 16. sanāksmei (COP 16)

**Gatavošanās KBD Pušu konferences 11. sanāksmei, kas vienlaikus ir Kartahenas
protokola par bioloģisko drošību pušu sanāksme (COP–MOP 11)**

**Gatavošanās KBD Pušu konferences 5. sanāksmei, kas vienlaikus ir Nagojas protokola par
piekļuvi un ieguvumu sadali pušu sanāksme (COP–MOP 5)**

(Kali, Kolumbija, 2024. gada 21. oktobris–1. novembris)

- Padomes secinājumi -

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ATGĀDINOT Padomes secinājumus:

- par pirmiedzīvotāju tautām ¹;
- par okeāniem un jūrām ²;
- “Ilgtspējīga bioekonomika Eiropai. Ekonomikas, sabiedrības un vides saistības
stiprināšana” ³;
- “Pastiprināt rīcību ar mērķi aizsargāt un atjaunot pasaules mežus” ⁴;

¹ Dok. 8814/17.

² Dok. 14249/19.

³ Dok. 14594/19.

⁴ Dok. 15151/19.

- “Globālā bioloģiskās daudzveidības satvara laikposmam pēc 2020. gada sagatavošana – Konvencija par bioloģisko daudzveidību (*CBD*)”⁵;
- par stratēģiju “No lauka līdz galdam”⁶;
- “Biodaudzveidība – nepieciešama steidzama rīcība”⁷;
- “Padarīt atveseļošanu aprītīgu un zaļu”⁸;
- “Savienības ilgtspējīgu ķīmikāliju stratēģija: laiks rīkoties”⁹;
- par ES prioritātēm attiecībā uz Apvienoto Nāciju Organizācijas 2021. gada samitu par pārtikas sistēmām¹⁰;
- par jauno ES Meža stratēģiju 2030. gadam¹¹;
- par ES klimata diplomātiju: paātrināt Glāzgovas rezultātu īstenošanu¹²;
- Konvenciju par bioloģisko daudzveidību (KBD): gatavošanos KBD Pušu konferences 15. sanāksmei (*COP 15*); gatavošanos KBD Pušu konferences 10. sanāksmei, kas vienlaikus ir Kartahenas protokola par bioloģisko drošību pušu sanāksme (*COP–MOP 10*); gatavošanos KBD Pušu konferences 4. sanāksmei, kas vienlaikus ir Nagojas protokola par piekļuvi un ieguvumu sadali pušu sanāksme (*COP–MOP 4*) (Monreāla, Kanāda, 2022. gada 7.-19. decembris)¹³;
- ANO Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*): gatavošanos Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) Pušu 28. konferencei (*COP 28*) (Dubaija, 2023. gada 30. novembris–12. decembris)¹⁴;
- “Bioekonomikas iespējas, ņemot vērā pašreizējās problēmas, īpašu uzmanību pievēršot lauku apvidiem”¹⁵;
- par ES zaļo diplomātiju¹⁶;

⁵ Dok. 15272/19 + COR 1.

⁶ Dok. 12099/20.

⁷ Dok. 12210/20.

⁸ Dok. 13852/20.

⁹ Dok. 6941/21.

¹⁰ Dok. 9335/21.

¹¹ Dok. 13537/21.

¹² Dok. 6120/22.

¹³ Dok. 13975/22.

¹⁴ Dok. 14285/23.

¹⁵ Dok. 8406/23.

¹⁶ Dok. 7865/24.

- “8. vides rīcības programmas vidusposma pārskatīšana – virzība uz zaļu, taisnīgu un iekļaujošu pārkārtošanos ilgtspējīgai Eiropai”¹⁷.

PASVĪTROJOT, ka pastāvīgā biodaudzveidības izzušana ir globāls un eksistenciāls apdraudējums cilvēcei, un UZSVEROT, ka šīs problēmas risināšanai ir vajadzīgas pārveidojošas pārmaiņas;

PAUŽOT DZIĻU SATRAUKUMU par nopietnību un steidzamību, kas izriet no savstarpēji atkarīgajām globālajām krīzēm, kuras saistītas ar biodaudzveidības izzušanu, ekosistēmu, zemes, ūdens un okeānu degradāciju, klimata pārmaiņām un piesārņojumu, kā arī par notiekošās biodaudzveidības izzušanas ietekmi uz ekosistēmu pakalpojumu sniegšanu un cilvēka labbūtību;

UZSVEROT steidzamo nepieciešamību pilnībā un efektīvi īstenot KBD un tās protokolus;

ATKĀRTOTI APSTIPRINOT saistības, kas uzņemtas Kuņminas–Monreālas globālajā biodaudzveidības satvarā (K–M *GBF*), kurā noteikti vērienīgi mērķi un mērķrādītāji biodaudzveidības saglabāšanai un ilgtspējīgai izmantošanai un sniegts visaptverošs ceļvedis biodaudzveidības izzušanas apturēšanai un vēršanai pretējā virzienā līdz 2030. gadam, lai dabu nostādītu uz atkopšanās ceļa cilvēku un planētas labā, UZSVER, ka, lai sasniegtu K–M *GBF* mērķus un mērķrādītājus, visām Pusēm, citām valdībām un ieinteresētajām personām ir jāpastiprina savas darbības globālā, reģionālā, valsts un vietējā un reģionālā līmenī;

ATKĀRTOTI APLIECINOT Eiropas Savienības apņemšanos, ko uzņēmušās arī tās dalībvalstīs, – īstenot K–M *GBF* un steidzami un efektīvi novērst tiešos un netiešos biodaudzveidības zuduma cēloņus, attiecībā uz kuriem ārkārtīgi svarīgi ir pieņemt un īstenot atjauninātas vai pārskatītas nacionālās biodaudzveidības stratēģijas un rīcības plānus (*NBSAP*) un citus attiecīgus instrumentus;

UZSVER, ka Regula (ES) 2024/1991 par dabas atjaunošanu, kura stājās spēkā 2024. gada 18. augustā, ir būtisks ES un tās dalībvalstu ieguldījums K–M *GBF* īstenošanā un svarīgs solis virzībā uz to, lai vērstu dabas zudumu pretējā virzienā un palielinātu Eiropas noturību pret klimata pārmaiņu ietekmi;

¹⁷ Dok. 11326/24.

ATZĪSTOT, ka visa sabiedrība, kā arī ekonomika ir ārkārtīgi atkarīga no biodaudzveidības un ekosistēmu pakalpojumiem un atbildīga par K–MGBF redzējuma un misijas realizēšanu;

ATZĪSTOT savstarpējo atkarību starp biodaudzveidības zudumu, klimata pārmaiņām, piesārņojumu un zemes degradāciju; APSTIPRINA savu apņemšanos risināt šīs ārkārtas situācijas visaptverošā, integrētā un saskaņotā veidā, kas ietver savstarpēji izdevīgas stratēģijas ar stingriem sociālajiem un vidiskajiem aizsardzības pasākumiem, tostarp, izmantojot dabā balstītus risinājumus; IZCEĻ, ka saiknei starp biodaudzveidību, klimatu, zemi, ūdeni un okeānu, pārtiku, veselību ir jāpievēršas stingri, efektīvi un holistiski; UZSVER, ka ir vajadzīga saskaņota pieeja daudzajiem savstarpēji saistītajiem biodaudzveidības izzušanas virzītājspēkiem, lai novērstu vai līdz minimumam samazinātu kompromisus, kas varētu būt neproduktīvi K–M GBF īstenošanai;

APZINOTIES, ka Konvencijas par klimata pārmaiņām Pušu konferences 16. sanāksme, Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) Pušu konferences 29. sanāksme un Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par cīņu pret pārtuksnešošanu (*UNCCD*) Pušu konferences 16. sanāksme notiek līdztekus, kas ir unikāla iespēja Riodežaneiro konvencijām sniegt savstarpēju atbalstu, kā arī stiprināt K–M GBF īstenošanu, Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un tās ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanu;

ATZINĪGI NOVĒRTĒJOT Kolumbijas vērienīgo mērķi nodrošināt, ka *COP 16* ir “*COP* cilvēkiem”; un ATZĪSTOT, ka K–M GBF īstenošanā būtiska nozīme ir cilvēktiesībās balstītai pieejai, taisnīgumam un dzimumu līdztiesībai;

PASVĪTRO, ka šajos Padomes secinājumos lieto terminu “pirmiedzīvotāji un vietējās kopienas”, neskarot to, ka, kamēr par šo jautājumu nav notikušas sarunas, KBD dokumentos joprojām tiek izmantota KBD *COP* Lēmumā XII/12 iekļautā saskaņotā terminoloģija;

I NODAĻA – BIODAUDZVEIDĪBAS KONVENCIJA

Atbalsts Kuņminas–Monreālas globālā biodaudzveidības satvara īstenošanai

1. ATZINĪGI VĒRTĒ uzlaboto daudzdimensionālo pieeju K–M *GBF* un *COP* Lēmuma 15/6 plānošanai, uzraudzībai, ziņošanai par to un pārskatīšanai; IR APŅĒMUSIES *COP* 16 pieņemt stabilu, efektīvu, pārredzamu un skaidru procesu kolektīvā progresa globālai pārskatīšanai K–M *GBF* īstenošanā, lai stiprinātu īstenošanu un stimulētu papildu saistību uzņemšanos;
2. IR APŅĒMUSIES ARĪ pieņemt uzraudzības satvara atjauninājumus, lai varētu izmērīt progresu virzībā uz K–M *GBF* mērķu un mērķrādītāju sasniegšanu; MUDINA visas Puses izmantot uzraudzības satvaru, jo īpaši galvenos un bināros rādītājus septītajos un astotajos valstu ziņojumos; un AICINA ieinteresētās personas un attiecīgos daudzpusējos vides nolīgumus dot ieguldījumu K–M *GBF* īstenošanā, savos ziņojumos izmantojot uzraudzības satvaru;
3. UZSVER, ka K–M *GBF* būtu efektīvi jāizmanto, lai sekmīgāk saskaņotu, prioritizētu un virzītu dažādu Konvencijas un tās protokolu struktūru darbu, tās Sekretariātu un budžetu;

Biodaudzveidības integrēšana sektoros un starp tiem

4. ATKĀRTOTI UZSVER, ka ir ārkārtīgi svarīgi biodaudzveidību integrēt visos valdības un sabiedrības līmeņos un starp tiem, kā arī visās politikas jomās un sektoros, lai sekmīgi īstenotu KBD un K–M *GBF* mērķus; AICINA *COP* 16 panākt vienošanos par to, kā KBD līdz 2030. gadam organizē darbu pie biodaudzveidības integrēšanas, tostarp reālistisku, bet vērienīgu grafiku ar konkrētiem elementiem;
5. ATZINĪGI VĒRTĒ ANO Vienoto pieeju biodaudzveidībai kā saliedētus, sistemātiskus un kopīgus sadarbības ceļā īstenotus centienus īstenot K–M *GBF*, veicinot biodaudzveidības integrēšanu visā Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) sistēmā, un AICINA ANO organizācijas saskaņā ar savām attiecīgajām pilnvarām turpināt Vienoto pieeju biodaudzveidībai aktīvi īstenot;

Spēju veidošana un attīstība, kā arī tehniskā un zinātniskā sadarbība

6. ATBALSTA lēmumu par to, lai reģionālos un apakšreģionālos tehniskās un zinātniskās sadarbības atbalsta centrus izraudzītos kā galvenos instrumentus, kas ļauj Pusēm un attiecīgajām organizācijām, privātajam sektoram, sievietēm, jauniešiem, pirmiedzīvotājiem un vietējām kopienām un citām ieinteresētajām personām efektīvi izmantot zinātnes atziņas, tehnoloģijas un inovāciju K–M *GBF* īstenošanas atbalstam;
7. AICINA pieņem lēmumu par tehniskās un zinātniskās sadarbības mehānisma globālās koordinācijas struktūras izmitināšanu; un UZSVER, ka tās sekmīgai darbībai – ar Globālā zināšanu atbalsta dienesta biodaudzveidības jomā palīdzību – ir vajadzīgas pienācīgas spējas, kā arī jēgpilna mijiedarbība ar reģionālajiem un apakšreģionālajiem tehniskās un zinātniskās sadarbības atbalsta centriem tehniskajos aspektos;
8. AKCENTĒ tādas stabilas pierādījumu bāzes lomu un nozīmi politikas veidošanā, ko veido gan zinātniskās, gan tradicionālās zināšanas, un PASVĪTRO Starpvaldību zinātnes un politikas platformas bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu jomā (*IPBES*) un Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) sasniegto rezultātu nozīmīgumu; un AICINA sadarbību starp *IPBES* un KBD stiprināt vēl vairāk; ATZINĪGI VĒRTĒ notiekošās sarunas, gatavojoties zinātnes politikas grupas izveidei, lai vēl vairāk veicinātu ķīmikāliju un atkritumu pareizu apsaimniekošanu un novērstu piesārņojumu saskaņā ar *UNEA* Rezolūciju 5/8;

Zināšanu pārvaldība un starpniecības centra mehānisms

9. ATBALSTA, ka tiek pieņemta zināšanu pārvaldības stratēģija, lai atbalstītu K–M *GBF* īstenošanu un darbību ietekmes uz biodaudzveidību uzraudzību;
10. ATZINĪGI VĒRTĒ starpniecības centra mehānisma darba programmu un jo īpaši valstu starpniecības centru lomu, atbalstot Puses un ieinteresētās personas ar pieredzes un paraugprakses apmaiņu un veicinot tehnisko un zinātnisko sadarbību;

Sadarbība ar citām konvencijām un organizācijām

11. IR STINGRI APŅĒMUSIES efektīvi un integrēti cīnīties pret biodaudzveidības izzušanu, ekosistēmu, zemes, ūdens resursu un okeānu degradāciju, klimata pārmaiņām un piesārņojumu un tādēļ AICINA veidot ciešāku sadarbību un stiprināt sinerģijas starp trim Riodežaneiro konvencijām un citiem daudzpusējiem nolīgumiem un iniciatīvām visos līmeņos, citām attiecīgām ANO iniciatīvām un starptautiskiem procesiem, piemēram, Bernes procesu, kā arī ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp finanšu iestādēm;
12. AICINA uzlabot sadarbību starp KBD, *UNFCCC* un *UNCCD* visos līmeņos, lai attiecīgi īstenotu K–M *GBF* un Parīzes nolīgumu, kā arī Zemes degradācijas neitralitātes mērķrādītāja noteikšanas programmu, tostarp labāk izmantojot Riodežaneiro konvenciju apvienoto sadarbības grupu, uzlabojot sadarbību un sinerģijas starp to Pušu konferencēm (*COP*) 2024. gadā un pēc tam, lai izpētītu arī iespējas kopīgam darbam starp konvencijām, un pastiprinot sadarbību valsts līmenī, jo īpaši *NBSAP*, nacionāli noteikto devumu un nacionālo pielāgošanās plānu, valsts rīcības programmu, brīvprātīgo nacionālo zemes degradācijas neitralitātes mērķrādītāju un valsts sausuma plānu izstrādē, pārskatīšanā un īstenošanā;
13. MUDINA Puses paātrināt un paplašināt dabā balstītu risinājumu īstenošanu, kā noteikts Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides asamblejas 5. sesijas Rezolūcijā 5;
14. ATZINĪGI VĒRTĒ *COP* 28 kopīgo paziņojumu par klimatu, dabu un cilvēkiem, ko izstrādājusi *UNFCCC COP* 28 prezidējošā valsts, un globālās izsvēršanas lēmumu, kurā uzsvērta sauszemes un jūras ekosistēmu, kas darbojas kā siltumnīcefekta gāzu piesaistītājas un krātuves, aizsardzība, saglabājot biodaudzveidību, tostarp līdz 2030. gadam apturot un pretējā virzienā pavēršot atmežošanu un mežu degradāciju;
15. MUDINA septītajā novērtēšanas periodā vēl vairāk stiprināt sadarbību starp *IPBES* un *IPCC*, kā aicināts *IPBES* 10, kā arī darbības, kas saistītas ar zinātnes un politikas grupas (*SPP*) izveidi ķīmikāliju, atkritumu un piesārņojuma novēršanas jautājumos;

Digitālā sekvenču informācija par ģenētiskajiem resursiem (*DSI*)

16. UZSVER, cik svarīgi ir *COP* Lēmumā 15/9 ietvertie kritēriji un principi, un ATKĀRTOTI APSTIPRINA gatavību sniegt ieguldījumu, lai *COP* 16 definētu un pieņemtu darbības kārtību daudzpusējam mehānismam ieguvumu sadalei, kas rodas no *DSI* par ģenētiskajiem resursiem izmantošanas, tostarp globālam fondam; UZSVER, ka jebkuram risinājumam ir jā saglabā brīva piekļuve *DSI* un jāizvairās no sekvenču izsekošanas un identificēšanas, vienlaikus pilnībā ievērojot *COP* Lēmumā 15/9 noteiktos kritērijus;
17. TURKLĀT UZSVER, ka kārtībai, kas nepieciešama, lai nodrošinātu daudzpusējā mehānisma ieguvumu sadalei no *DSI* izmantošanas darbību, vajadzētu būt pielāgojamai citiem piekļuves un ieguvumu sadales instrumentiem un savstarpēji atbalstošai;
18. PASVĪTRO, ka globālajam *DSI* fondam galvenokārt būtu jābalstās uz visu valstu privātā sektora tiešajiem ieguldījumiem; un ATKĀRTOTI UZSVER, ka tā dotu priekšroku izvairīties no līdzekļu palielināšanas un līdz minimumam samazināt pārvaldības un īstenošanas izmaksas;
19. UZSVER, ka ir svarīgi nodrošināt, lai daudzpusējais mehānisms ieguvumu sadalei no *DSI* izmantošanas nodrošinātu noteiktību un juridisko skaidrību visiem *DSI* pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem un radītu vienlīdzīgus konkurences apstākļus visiem lietotājiem;
20. UZSVER, ka visām Pusēm un pirmiedzīvotājiem un vietējām kopienām visās valstīs vajadzētu būt tiesīgām saņemt finansējumu, un UZSVER, ka naudas pabalstu izmaksai būtu jāveicina biodaudzveidības saglabāšana un ilgtspējīga izmantošana, jābūt paredzamai un balstītai uz vairākiem izsvērtiem kritērijiem;
21. JOPROJĀM ir gatava apsvērt un izvērtēt iespēju Pusēm nākotnē brīvprātīgi paplašināt daudzpusējo mehānismu, attiecinot to arī uz ģenētiskajiem resursiem, savukārt *COP* 16 galvenā uzmanība būtu jāpievērš *DSI*; UZSVER, ka šajā kontekstā ir svarīgi nodrošināt, lai ar daudzpusējo mehānismu tiktu izveidota jēgpilna, taisnīga un paredzama līdzekļu izmaksa visām Pusēm, pamatojoties uz principu, ka visas Puses ir ģenētisko resursu nodrošinātājas un izmantotājas;

Resursu mobilizēšana un finanšu mehānisms

22. ATKĀRTOTI pauž apņemšanos mobilizēt resursus no visiem avotiem un pakāpeniski saskaņot visas attiecīgās finanšu un fiskālās plūsmas ar K–M *GBF* mērķiem un mērķrādītājiem;
23. ATBALSTA lomu, kāda ir Pasaules Vides fondam (*GEF*) kā Konvencijas un Globālā biodaudzveidības satvara fonda finanšu mehānismam un ATZINĪGI VĒRTĒ *GEF* vidusposma rezultātus, kas, jau sasniedzis 69 % no sava biodaudzveidības finansējuma mērķa, palīdz sekmīgi nodrošināt un mobilizēt ievērojamus finanšu resursus KBD un K–M *GBF* īstenošanai;
24. ATZINĪGI VĒRTĒ Globālā biodaudzveidības satvara fonda izveidi un ātru darbības uzsākšanu, kā arī tajā veiktos ieguldījumus, un MUDINA veikt turpmākus ieguldījumus no visiem avotiem, lai stiprinātu K–M *GBF* īstenošanu; NORĀDA, ka ar līdz šim veikto darbu nav identificēts neviens elements, kas atbalstītu nepieciešamību pēc īpaša globāla instrumenta biodaudzveidības finansēšanai ārpus esošajām finansēšanas struktūrām;
25. UZSVER, ka centieni būtu jākoncentrē uz K–M *GBF* īstenošanu, tostarp tā mērķiem un mērķrādītājiem, kas saistīti ar resursu mobilizēšanu, un uz sadarbību ar esošajām finansēšanas struktūrām un to optimizāciju;
26. MUDINA *GEF* turpināt uzlabot resursu nodrošinājuma efektivitāti, lietderību un pārredzamību, piesaistīt privāto finansējumu, veicināt apvienotu finansējumu un īstenot stratēģijas jaunu un papildu resursu piesaistīšanai;
27. ATZINĪGI VĒRTĒ arī pozitīvās tendences, kas minētas jaunākajos ESAO ziņojumos par biodaudzveidības finansējuma statistiku 2022. gadam un kas apzinātas kopējos ar biodaudzveidību saistītajos starptautiskajos finanšu resursos jaunattīstības valstīm, vienlaikus ATZĪSTOT atlikušos izaicinājumus biodaudzveidības finansējuma nepietiekamības novēršanā; AICINA visas valstis, kas to spēj, sniegt ieguldījumu starptautiskajā biodaudzveidības finansējumā, ņemot vērā to attiecīgo spēju dinamisko un mainīgo raksturu, un AICINA ieinteresētās personas, tostarp privāto un finanšu sektoru, palielināt savu ieguldījumu K–M *GBF* īstenošanā un saskaņot savas finanšu plūsmas ar K–M *GBF*;

28. ATGĀDINA par Eiropas Komisijas finanšu saistībām divkāršot ārējo finansējumu biodaudzveidībai, jo īpaši visneaizsargātākajām valstīm, un par vairāku ES dalībvalstu finansiālajām saistībām; UZSVER, ka ES un tās dalībvalstis kopā ir lielākās ar biodaudzveidību saistītās oficiālās attīstības palīdzības sniedzējas pasaulē;
29. PASVĪTRO, ka ir jāizpēta veidi, kā paātrināt starptautisko finansējumu biodaudzveidībai; IR APŅĒMUSIES, gatavojoties *COP 17*, turpināt progresu attiecībā uz galvenajām pieejām ES starptautiskajam finansējumam K–M *GBF* īstenošanai un aicina Komisiju nākt klajā ar konkrētiem priekšlikumiem ES nostājām šajā jautājumā;
30. UZSVER, cik svarīga ir visas valdības un visas sabiedrības pieeja, jo īpaši radot labvēlīgus nosacījumus un ieguldījumu vidi, lai rīcību biodaudzveidības jomā integrētu makroekonomikas un fiskālajā politikā, tostarp budžeta plānošanā, publisko investīciju un iepirkuma procesos;
31. AICINA visus attiecīgos publiskā un privātā sektora aktorus turpināt īstenot pieejas visos līmeņos, lai veiktu pasākumus virzībā uz K–M *GBF* mērķu un mērķrādītāju sasniegšanu attiecībā uz resursu mobilizēšanu, un īstenot resursu mobilizēšanas stratēģiju attiecībā uz K–M *GBF*; UZSVER, ka ir svarīgi *COP 16* sanāksmē pieņemt pārskatītu stratēģiju resursu mobilizēšanai;
32. PASVĪTRO ES daudzgadu finanšu shēmā 2021.–2027. gadam iekļautā biodaudzveidības mērķrādītāja efektivitāti veicināt ieguldījumus biodaudzveidībā;
33. UZSVER, ka ir jāapzina un pakāpeniski jāatceļ vai jāpārvirza subsīdijas, kas kaitē biodaudzveidībai, sākot ar viskaitīgākajām subsīdijām, un jāpaplašina pozitīvie stimuli un ekonomikas instrumenti;
34. ATZINĪGI VĒRTĒ nacionālo biodaudzveidības finansēšanas plānu un līdzīgu instrumentu skaita pieaugumu un *GEF* un ES tehniskā atbalsta instrumenta finansiālo atbalstu;
35. ATKĀRTOTI APSTIPRINA savu apņemšanos veidot spēcīgas alianses ar jaunattīstības valstīm, lai atbalstītu nacionālo biodaudzveidības finansēšanas plānu īstenošanu, tostarp spēju veidošanas centienus to atbalstam;

Jūras un piekrastes biodaudzveidība

36. ATGĀDINA, ka Apvienoto Nāciju Organizācijas Rezolūcija 78/69 atkārtoti apstiprina, ka Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencijā (*UNCLOS*) ir noteikts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru ir jāveic visas darbības okeānos un jūrās; PAUŽ GANDARĪJUMU par to, ka ir pieņemts Nolīgums, kas saskaņā ar *UNCLOS* izstrādāts par jūras biodaudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu teritorijās, kas ir ārpus valstu jurisdikcijas, (*BBNJ* nolīgums) un AICINA nolīgumu ratificēt pirms trešās ANO Okeānu konferences, lai tas varētu ātri stāties spēkā kā galvenā iespēja veicināt K–M *GBF* mērķu un mērķrādītāju ātru īstenošanu saistībā ar jūras un piekrastes biodaudzveidību; UZSVER, cik svarīga ir turpmāka sadarbība starp KBD un *BBNJ* nolīgumu, lai atbalstītu K–M *GBF*, jo īpaši tā 3. mērķrādītāja, efektīvu īstenošanu;
37. UZSVER, ka ir svarīgi pieņemt pārskatītu kārtību ekoloģiski vai bioloģiski nozīmīgu jūras teritoriju (*EBSA*) aprakstu un jaunu teritoriju apraksta grozīšanai, lai nodrošinātu, ka *EBSA* process turpina sniegt vērtīgu zinātnisku ieguldījumu K–M *GBF* un *BBNJ* nolīguma īstenošanā; PASVĪTRO, ka *EBSA* procesa iznākumā būtu pilnībā jāievēro piekrastes valstu suverenitāte, suverēnās tiesības vai jurisdikcija, kā paredzēts *UNCLOS*;
38. TURKLĀT UZSVER, cik svarīgi ir turpināt darbu pie darba programmām jūras un piekrastes biodaudzveidības un salu biodaudzveidības jomā, tostarp paātrināt prioritāro darbību īstenošanu, jo īpaši to darbību, kas attiecas uz koraļļu rifiem, ņemot vērā pašreizējo masveida balināšanu, un pabeigt attiecīgo nepilnību un jomu, kurām jāpievērš papildu uzmanība, apzināšanu K–M *GBF* īstenošanas atbalstam;

Citi jautājumi, kas saistīti ar COP 16

39. TURKLĀT AICINA COP 16 panākt jēgpilnus rezultātus par citiem svarīgiem tematiskiem jautājumiem, piemēram, biodaudzveidība un veselība, tostarp globāla rīcības plāna biodaudzveidības un veselības jomā pieņemšana saskaņā ar pieeju “Viena veselība”, biodaudzveidība un klimata pārmaiņas, invazīvas svešzemju sugas un augu saglabāšana;

Jautājumi, kas saistīti ar pirmiedzīvotājiem un vietējām kopienām

40. ATZĪST pamatiedzīvotāju un vietējo kopienu (*IPLC*) nozīmīgo lomu un ieguldījumu biodaudzveidības saglabāšanā un tradicionālo zināšanu, inovāciju un prakses, kas ir svarīgas biodaudzveidības saglabāšanai un ilgtspējīgai izmantošanai, sargāšanā; ir APŅĒMUSIES atbalstīt viņu tiesības, zināšanas un praksi, izmantojot iekļaujošas un uz līdzdalību vērstas pieejas saskaņā ar starptautiskajiem instrumentiem, tostarp Apvienoto Nāciju Organizācijas Deklarāciju par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām (*UNDRIP*) un starptautiskajām cilvēktiesībām;
41. UZSVER, ka ir ārkārtīgi svarīgi strādāt pie tā, lai pieņemtu jaunu darba programmu attiecībā uz 8. panta j) punktu un saistītajiem noteikumiem, un rast piemērotu risinājumu turpmākiem institucionāliem pasākumiem pirmiedzīvotāju un vietējo kopienu pilnīgai un efektīvai līdzdalībai KBD procesos; un ATBALSTA jaunas pastāvīgas struktūras izveidi, kas atspoguļo politisko nozīmi un vajadzību pēc nepārtrauktības, ar noteikumu, ka tā ir rentabla un efektīvi un lietderīgi atbilst apzinātajām vajadzībām;
42. ATKĀRTOTI PAUŽ atbalstu ANO Deklarācijai par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām (ANO ĢA Rezolūcija 61/295) un apņemšanos sasniegt tajā noteiktos mērķus;
43. PIENĒM ZINĀŠANAI, ka Pastāvīgā pirmiedzīvotāju lietu foruma ieteikumi tiks izskatīti *COP16*; uzsver, ka tad, kad apspriedīs terminoloģiju, ko pašlaik izmanto saistībā ar KBD, kā par to panākta vienošanās *COP* Lēmumā XII/12, tā būtu jāpārskata attiecībā uz terminu “pirmiedzīvotāju tautas un vietējās kopienas”, vienlaikus saglabājot konvencijas integritāti un mērķus un nemazinot vai neanulējot tiesības, kas pirmiedzīvotāju tautām un vietējām kopienām pašlaik ir vai var tikt iegūtas nākotnē;

Ilgtspējīga un aprites bioekonomika

44. ATZĪST, ka bioekonomika ir ļoti atkarīga no veselīgām un noturīgām ekosistēmām un ka ilgtspējīgas un aprites bioekonomikas izstrādē un ieviešanā būtu jāveicina sinerģijas starp bioekonomiku un biodaudzveidību.

Sintētiskā bioloģija

45. ATKĀRTOTI APSTIPRINA savu apņemšanos attiecībā uz *COP* Lēmumu 14/19 par vajadzību veikt plašu un regulāru potenciālo scenāriju analīzi, uzraudzību un novērtēšanu attiecībā uz jaunākajiem tehnoloģiskajiem sasniegumiem sintētiskās bioloģijas jomā, ATZINĪGI VĒRTĒ procesa iznākumu un ATBALSTA efektīvu darba turpināšanu, vēlams daudzdisciplīnu *ad hoc* tehnisko ekspertu grupā, pamatojoties uz iepriekšējo pieredzi un galveno uzmanību pievēršot iespējamai pozitīvai un iespējamai negatīvai ietekmei uz trim konvencijas mērķiem, vienlaikus ATZĪSTOT arī vajadzību veicināt spēju veidošanu un attīstību, piekļuvi tehnoloģijām un to nodošanu, pamatojoties uz savstarpēji saskaņotiem noteikumiem, un zināšanu apmaiņu sintētiskās bioloģijas jomā;

II NODAĻA – KARTAHENAS PROTOKOLS PAR BIOLOĢISKO DROŠĪBU

46. ATZĪSTOT Kartahenas protokola par bioloģisko drošību un Nagojas un Kualalumpuras Papildprotokola par atbildību un atlīdzināšanu svarīgo nozīmi K–M *GBF* mērķu un attiecīgo mērķrādītāju sasniegšanā, UZSVER, ka protokols ir pilnībā jāīsteno, stiprinot valstu bioloģiskās drošības sistēmas, pieņemot stabilas zinātniski pamatotas riska novērtēšanas un riska pārvaldības procedūras, uzlabojot spēju veidošanu un tehnisko atbalstu, izmantojot Bioloģiskās drošības starpniecības centru informācijas apmaiņai un veicinot sabiedrības informētību un ieinteresēto personu iesaisti;
47. ATKĀRTOTI UZSVER, ka spēja atklāt un identificēt dzīvus modificētus organismus ir svarīgs elements Kartahenas protokola par bioloģisko drošību īstenošanā, un MUDINA Puses apmainīties ar atsauces publikācijām, atklāšanas metodēm un mācību materiāliem Bioloģiskās drošības starpniecības centrā;
48. ŅEM VĒRĀ ieteikumus un bažas, ko saskaņā ar Kartahenas protokolu par bioloģisko drošību izveidotās Atbildības komitejas locekļi pauda savā deviņpadsmitās sanāksmes ziņojumā, un ATZĪST, ka tie ir jāturpina izskatīt;
49. ATZINĪGI VĒRTĒ darbu, ko veic *ad hoc* tehnisko ekspertu grupa riska novērtēšanas un riska pārvaldības jautājumos, izstrādājot papildu brīvprātīgu norāžu materiālus, lai katrā atsevišķā gadījumā atbalstītu tādu dzīvu modificētu organismu riska novērtēšanu, kuri satur inženierijas ceļā radītu gēnu dziņas; un UZSVER, cik svarīga ir to izmantošana un to piemērojamības un lietderības novērtēšana;

50. ATKĀRTOTI UZSVER, cik svarīga ir piesardzīga pieeja, kas ietverta Riodežaneiro Vides un attīstības deklarācijas 15. principā, un zinātniski pamatots vides riska novērtējums lēmumos, kas saistīti ar dzīvām modificētiem organismiem, PAUŽ atbalstu tam, lai tiktu turpināts strukturētais un Pušu virzītais process apzināt konkrētus riska novērtēšanas jautājumus, kuriem varētu būt jāpievērš uzmanība, un noteikt to prioritātes, un UZSVER, ka ir jāizstrādā turpmāki brīvprātīgu norāžu materiāli par šo konkrēto apzināto jautājumu riska novērtējumu;

III NODAĻA – NAGOJAS PROTOKOLS PAR PIEKĻUVI UN IEGUVUMU SADALI

51. PASVĪTRO, ka ir svarīgi pilnībā īstenot Nagojas protokolu, lai sasniegtu K–M *GBF* mērķus, jo īpaši nodrošinot, ka ieguvumi, kas rodas no ģenētisko resursu izmantošanas, tiek sadalīti taisnīgi un vienlīdzīgi, tādējādi veicinot biodaudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu;
52. UZSVER, ka visām Pusēm ir jāstiprina savi juridiskie, administratīvie un politikas pasākumi, lai atvieglotu piekļuvi ģenētiskajiem resursiem un nodrošinātu, ka ieguvumi, kas rodas no to izmantošanas, tiek sadalīti taisnīgi un vienlīdzīgi saskaņā ar Nagojas protokola noteikumiem;
53. UZSVER, ka ir svarīgi palielināt ieinteresēto personu, tostarp pirmiedzīvotāju un vietējo kopienu, sieviešu un jauniešu, informētību un veidot spējas attiecībā uz viņu tiesībām un pienākumiem saskaņā ar Nagojas protokolu, un ir APŅĒMUSIES pieņemt Nagojas protokola spēju veidošanas un attīstības rīcības plānu.
-